

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพ
ของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ของผู้ประกอบการร้านบริการอินเทอร์เน็ตและเกมส์
กรุงเทพมหานคร

อลงกรณ์ เปกาตี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ของผู้ประกอบการ
ร้านบริการอินเทอร์เน็ตและเกมส์ กรุงเทพมหานคร

FACTORS ASSOCIATED WITH COMPLIANCE WITH THE NON-SMOKER'S HEALTH PROTECTION ACT 1992
OF INTERNET CAFÉ PROPRIETORS IN BANGKOK

อลงกรณ์ เปกาตี 5237653 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ลักขณา เดิมศิริกุลชัย, ปร.ด., ภรณ์ วัฒนสมบูรณ์, ปร.ด., ทรายกล่งการพานิช, พบ.ม.

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงสำรวจแบบตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว ของผู้ประกอบการร้านอินเทอร์เน็ตและเกมส์ ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 263 คน เลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ศึกษา กับการปฏิบัติตามกฎหมาย ด้วยสถิติทดสอบไค-แอสควร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการร้านอินเทอร์เน็ตและเกมส์ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย ร้อยละ 88.6 และไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายร้อยละ 11.4 โดยในกลุ่มที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย เป็นการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายครบถ้วนร้อยละ 22.9 ผู้ประกอบการยังคงขาดการปฏิบัติตามในข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดป้าย หรือสติ๊กเกอร์ห้ามสูบบุหรี่มากที่สุด (ร้อยละ 69.2) เมื่อพิจารณาแบบแผนของการปฏิบัติตามกฎหมายในกลุ่มร้านอินเทอร์เน็ตและเกมส์ที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายเพียงบางส่วนพบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.8) ไม่จัดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกหรือห้ามหรือดักเตือนเมื่อพบการสูบบุหรี่บริเวณร้าน ผู้ประกอบการมากกว่าร้อยละ 50 ไม่ทราบเกี่ยวกับโรคจากการได้รับควันบุหรี่มือสอง สถานที่สาธารณะที่กำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ และบทลงโทษของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ในส่วนของปัจจัยภายในตัวบุคคลอื่นๆ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ มีเจตคติต่อการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นกลาง มีความรับผิดชอบต่องสังคมและการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมในระดับสูง และอิทธิพลจากผู้ใช้บริการในระดับปานกลาง และผู้ประกอบการได้รับข้อมูลข่าวสารสื่อสนับสนุน และการตรวจเยี่ยมจากเจ้าหน้าที่ เพียงร้อยละ 36.9, 21.6 และ 35.2 ตามลำดับ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.4) มีความพร้อมสูงสุดในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย แต่ร้อยละ 19.0 ไม่เห็นด้วยต่อการกำหนดให้ร้านอินเทอร์เน็ตเป็นเขตปลอดบุหรี่ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ประกอบการ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย เจตคติต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย ความรับผิดชอบต่องสังคม อิทธิพลของผู้ใช้บริการ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ความตั้งใจในการปฏิบัติตามกฎหมาย การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมาย การได้รับสื่อสนับสนุน และการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

จากผลการศึกษา นี้ ภาควิชาและเครือข่ายเพื่อการควบคุมยาสูบควรให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และรณรงค์ให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย โดยเฉพาะการติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ผ่านทางกระถางวัฒนธรรม หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์

คำสำคัญ: กฎหมายคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ / การปฏิบัติตามกฎหมาย / ร้านอินเทอร์เน็ตและเกมส์

FACTORS ASSOCIATED WITH COMPLIANCE WITH THE NON-SMOKER'S HEALTH PROTECTION ACT 1992 OF INTERNET CAFÉ PROPRIETORS IN BANGKOK

ALONGKORN PEKALEE 5237653 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORY COMMITTEE: LAKKHANA TERMSIRIKULCHAI, Ph.D., PARANEE VATANASOMBOON, Ph.D., THARADOL KENGGANPANICH, M.A.

ABSTRACT

This cross-sectional survey research was aimed at investigating compliance with the Non-smoker's Health Protection Act 1992 and the factors associated with compliance with the Non-smoker's Health Protection Act 1992 on internet café proprietors in the Bangkok Metropolis. The sample of 263 internet café proprietors was selected by using a multi-stage sample method. Data were collected by using self-administered questionnaires. The association analysis of the studied variables and compliance with the Non-smoker's Health Protection Act 1992 was done by using the chi-square test. The research results showed that 88.6 percent of the sample complied with the Non-smoker's Health Protection Act, 1992 while 11.4 percent did not. Among the participants who complied with the Act, 22.9 percent were found to comply completely with the Act. Most of those who did not comply completely with the Act were found not to follow the law about posting the no-smoking signs or stickers (69.2%). Regarding the compliance pattern of the sample who complied partly with the Act, it was found the highest percentage of the sample (85.9%), did not provide smoking facilitating equipment and forbade or warned people who smoked in the internet café. More than 50 percent of the internet café proprietors did not know about the diseases caused by second-hand smoke, public places that are assigned as smoke free areas, and the penalty for not complying with the Act. With regards to other internal factors, it was found that most of the sampled proprietors had a moderate level of attitude toward compliance with the law, had social responsibility, and had a high level of perceived behavior control and a moderate level of client influence. There were 36.9, 21.6 and 35.2 percent of the sample who received law-related information, receiving supporting media, and had inspections from government officers, respectively. Most of the proprietors (52.4%) have the highest level of readiness to comply with the regulations but 19.0 percent of them did not agree with the regulation that internet cafés should be smoke free areas. The association analysis showed that there was a significant association between the smoking behavior of the proprietors, knowledge about the law, attitudes toward compliance with the law, social responsibility, client influence, perceived behavior control, intention to comply with the law, receiving law related information, having received supporting media, and compliance with the Non-smoker's Health Protection Act 1992 ($p < 0.05$).

From these results, Tobacco Control Partners and Networks should educate the internet café proprietors with knowledge about the Non-smoker's Health Protection Act 1992 and to organize campaigns targeted at compliance with the Act, especially with regards to putting up no-smoking signs, either through the Ministry of Culture or via online games copyright holders.

KEY WORDS: NON-SMOKER'S HEALTH PROTECTION ACT 1992 / COMPLIANCE / INTERNET CAFÉ

165 pages